

JAAARREKENING

2019

01-05-2020

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Geconsolideerde jaarrekening 2019	1
5.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2019	2
5.1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2019	3
5.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2019	4
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
5.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019	14
5.1.6 Mutatieoverzicht immateriële en materiële vaste activa	20
5.1.7 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	20
5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019	21
5.1.9 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2019	22
5.1.10 Enkelvoudige balans per 31 december 2019	29
5.1.11 Enkelvoudige resultatenrekening over 2019	30
5.1.12 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	31
5.1.13 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019	32
5.1.14 Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële en materiële vaste activa	37
5.1.15 Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	38
5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (enkelvoudig)	39
5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2019	40
 5.2 Overige gegevens	 44
5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	45
5.2.2 Nevenvestigingen	45
5.2.3 Controleverklaring	46

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-19 €	31-dec-18 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	211.459	136.885
Materiële vaste activa	2	14.296.275	15.238.113
Financiële vaste activa	3	328.220	300.000
Totaal vaste activa		14.835.954	15.674.998
Vlottende activa			
Voorraden	4	1.935.202	1.578.494
Debiteuren en overige vorderingen	5	12.179.090	14.170.366
Liquide middelen	6	17.704.109	15.620.752
Totaal vlottende activa		31.818.401	31.369.612
Totaal activa		<u>46.654.355</u>	<u>47.044.610</u>

	Ref.	31-dec-19 €	31-dec-18 €
PASSIVA			
Groepsvermogen	7		
Kapitaal		129.807	129.807
Bestemmingsfondsen		6.937.553	5.823.970
Algemene en overige reserves		9.790.431	10.216.091
Minderheidsbelang derden		24.511	54.919
Totaal groepsvermogen		16.882.302	16.224.787
Voorzieningen	8	800.969	1.460.255
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	6.012.500	8.122.500
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	10	2.822.667	2.986.274
Overige kortlopende schulden	11	20.135.918	18.250.795
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		22.958.585	21.237.069
Totaal passiva		<u>46.654.355</u>	<u>47.044.610</u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

	Ref.	2019 €	2018 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	12	38.807.453	38.292.357
Subsidies	13	1.785.553	1.569.260
Overige bedrijfsopbrengsten	14	17.937.457	17.959.873
Som der bedrijfsopbrengsten		58.530.463	57.821.490
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	38.154.024	36.717.968
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	2.550.804	2.547.214
Overige bedrijfskosten	17	17.050.127	16.613.560
Som der bedrijfslasten		57.754.955	55.878.742
BEDRIJFSRESULTAAT		775.508	1.942.748
Financiële baten en lasten	18	-311.551	-235.425
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		463.957	1.707.323
Belastingen	19	-334.799	-582.235
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	20	24.511	-25.794
RESULTAAT NA BELASTINGEN		153.669	1.099.294
Aandeel derden in resultaat		0	0
NETTO RESULTAAT BOEKJAAR		153.669	1.099.294
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2019 €	2018 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-857.730	-621.647
Bestemmingsfonds (resultaat deelneming)		1.011.399	1.720.941
		153.669	1.099.294

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	Ref.	2019		2018
		€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		775.508		1.942.748
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	16	2.550.804	2.547.214	
- mutaties voorzieningen	8	-130.931	386.238	
- vorming belastinglatentie	3	-28.220	0	
- mutatie agv vrijval RRD	18	144.935	278.900	
		2.536.588		3.212.352
Veranderingen in werkkapitaal:				
- voorraden	4	-356.708	41.555	
- mutatie onderhanden projecten zorgproducten	10	-163.607	309.752	
- vorderingen	6	1.991.276	-788.224	
- kortlopende schulden	11	1.958.062	241.840	
- aflossingsverplichting komend jaar	11	-720.000	-12.500	
		2.709.023		-207.577
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		6.021.119		4.947.523
Ontvangen interest	18	37.874	44.948	
Overige financiële baten		306	0	
Betaalde interest	18	-508.565	-549.264	
Overige financiële lasten		-6.711	0	
Boekwinst verkoop vaste activa	18	9.764	13.165	
Betaalde vennootschapsbelasting	19	-396.890	-311.367	
		-864.222		-802.518
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		5.156.897		4.145.005
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	2	-1.875.523	-1.198.550	
Desinvesterings materiële vaste activa	2	2.800	6.996	
Terugname geheel afgeschreven activa	2	300.350	0	
Investerings immateriële vaste activa	1	-111.167	-93.218	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.683.540		-1.284.772
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	9	-1.390.000	-1.987.625	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.390.000		-1.987.625
Mutatie geldmiddelen		2.083.357		872.608
Stand liquide middelen per 1 januari		15.620.752		14.748.144
Stand liquide middelen per 31 december		17.704.109		15.620.752
Mutatie liquide middelen		2.083.357		872.608

Toelichting:

Er is gebruikt gemaakt van de indirecte methode. Balansmutaties in bovenstaand kasstroomoverzicht worden toegelicht in de toelichting op de balans van de jaarrekening.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh is statutair (en feitelijk) gevestigd te Enschede, op het adres Roessinghsbleekweg 33, 7522 AH Enschede, en is geregistreerd onder KvK-nummer: 41027866.

De stichting heeft ten doel het bieden van verantwoorde zorg voor cliënten die voornamelijk door een lichamelijke beperking gehandicapt zijn in staat te stellen om zo zelfstandig mogelijk te leven en om te werken aan een nieuw betekenisvol toekomstperspectief.

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh staat aan het hoofd van de Roessingh-groep te Enschede.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. De cijfers voor 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken.

Stelselwijziging

In 2019 heeft er een stelselwijziging met betrekking tot de onderhoudskosten, welke tot en met boekjaar 2018 via een voorziening groot onderhoud zijn verwerkt in de jaarrekening, plaatsgevonden. Met ingang van het boekjaar 2019 activeert Roessingh de onderhoudsbedragen voor materiële vaste activa door het toepassen van de componentenbenadering.

De stelselwijziging geldt zowel voor de onderhoudsvoorziening van Stichting Revalidatiecentrum Roessingh, als voor de onderhoudsvoorziening van Roessingh Vastgoed B.V. (onderdeel van Roessingh Beheer B.V.).

Doel van de stelselwijziging

De reden voor de stelselwijziging is het tot stand brengen van een beter inzicht in het resultaat van de organisatie. Door over te gaan op activering van activa wordt een objectievere toerekening van lasten aan de gebruiksperiode van de activa bereikt. Onderhoudsinvesteringen kunnen in de nieuwe methodiek objectiever beoordeeld worden m.b.t. investeringsomvang en levensduur. De voorheen gebruikte methode van onderhoudsvoorziening kent diverse schattingscomponenten. Bijvoorbeeld ten aanzien van de omvang van de toekomstige investeringen alsmede m.b.t. het realisatiemoment. Daarnaast sluit de stelselwijziging aan bij wat gebruikelijk is in de (revalidatie)sector. Voor zover bekend verlaat een zeer groot deel van de sector het stelsel van een voorziening groot onderhoud. Aangezien IFRS uitsluitend de methode van de componentenbenadering kent, kan geconcludeerd worden dat (internationaal) deze methode gezien wordt als zijnde de methode die het beste inzicht in het vermogen en resultaat van een onderneming verschaft.

Het nieuwe stelsel geeft dus beter inzicht in resultaat, sluit aan op een voorkeur in de wet/richtlijnen, internationale opvattingen, en sluit aan met wat in de sector revalidatiegeneeskunde algemeen gebruikelijk is (geworden).

Verwerking van effecten

Het is op grond van RJ-Uiting 2019-14 toegestaan om een overgang van 'kosten van groot onderhoud via een voorziening' naar 'kosten van groot onderhoud in de boekwaarde van het actief' retrospectief vanaf huidig boekjaar te verwerken. Dit betekent dat de onderhoudsvoorziening aan het begin van het boekjaar 2019 is vrijgefallen ten gunste van het eigen vermogen en de cijfers over voorgaande boekjaren niet worden aangepast.

Aanpassingen in meerjarenoverzichten

Niet van toepassing, de voorziening groot onderhoud komt niet voor in de meerjarenoverzichten in de jaarrekening.

Betekenis voor vermogen en resultaat RCR

De stelselwijziging is retrospectief vanaf het huidige boekjaar per 1 januari 2019 verwerkt, waardoor de vrijval van de voorziening groot onderhoud ad € 528.355 ten gunste van het eigen vermogen aan het begin van 2019 is gebracht en in 2019 niet langer een dotatie aan de voorziening groot onderhoud in de winst-en-verliesrekening zal worden verwerkt. De jaarlijkse dotatie van het groot onderhoud van € 300.000 vervalt.

Daarnaast zijn de in 2019 gemaakte kosten voor groot onderhoud met ingang van 1 januari 2019 als onderdeel van de boekwaarde van het actief geactiveerd (componentenbenadering). Deze worden afgeschreven over de economische levensduur. In 2019 is geen sprake van het vervangen van bestanddelen die gededesinvesteerd zouden moeten worden via de winst-en-verliesrekening.

Er zijn geen gevolgen voor de (latente) winstbelastingen. Het positieve effect van de stelselwijziging in boekjaar 2019 bedraagt € 290.000. En het verwachte resultaat in volgende boekjaren is € 240.000 (2020) respectievelijk € 210.000 (2021).

Betekenis voor vermogen en resultaat Roessingh Vastgoed BV

De stelselwijziging is retrospectief vanaf het huidige boekjaar per 1 januari 2019 verwerkt, waardoor de vrijval van de voorziening groot onderhoud ad € 96.285 ten gunste van het eigen vermogen aan het begin van 2019 is gebracht en in 2019 niet langer een dotatie aan de voorziening groot onderhoud in de winst-en-verliesrekening zal worden verwerkt. De jaarlijkse dotatie van het groot onderhoud van € 27.000 vervalt.

Daarnaast zijn de in 2019 gemaakte kosten voor groot onderhoud met ingang van 1 januari 2019 als onderdeel van de boekwaarde van het actief geactiveerd (componentenbenadering). Deze worden afgeschreven over de economische levensduur. In 2019 is geen sprake van het vervangen van bestanddelen die gededesinvesteerd zouden moeten worden via de winst-en-verliesrekening.

Er zijn geen gevolgen voor de (latente) winstbelastingen. Het positieve effect van de stelselwijziging in boekjaar 2019 bedraagt € 13.000. En het verwachte resultaat in volgende boekjaren is € 3.000 (2020) respectievelijk € 3.000 (2021).

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schattingswijziging

Ten opzichte van voorgaand jaar is er geen sprake van een schattingswijziging.

Foutherstel

Met betrekking tot de jaarrekening 2018 is er geen sprake van foutherstel.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de entiteiten en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend worden financiële instrumenten, die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die zijn verworven uitsluitend met het doel om ze binnen afzienbare termijn weer te vervreemden, worden niet geconsolideerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Revalidatiecentrum Roessingh.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderliggende schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte resultaten. De volgende groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

Groepsmaatschappij:	Plaats:	Verschaft aandeel in geplaatst kapitaal:
• Roessingh Beheer B.V.	Enschede	100%
• Roessingh Revalidatie Techniek B.V.	Enschede	100%
• RoessinghMedinello B.V.	Enschede	65%
• Roessingh Diensten Groep B.V.	Enschede	100%
• Roessingh Vastgoed B.V.	Enschede	100%

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Stichting Revalidatiecentrum Roessingh zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van zorginstelling Stichting Revalidatiecentrum Roessingh.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herziening van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor herziening gevolgen heeft. De belangrijkste schatting is de verwachte schadelast 2019. Deze prognose is nu gebaseerd op de realisatie tot en met de maand december 2019.

Landelijke issues revalidatiesector

Bij het bepalen van de DBC-omzet 2019 heeft Stichting Revalidatiecentrum Roessingh de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.3 van deze jaarrekening en de Handreiking omzetverantwoording. Wel is sprake van sectorspecifieke aangelegenheden die onderstaand worden weergegeven. Voor het boekjaar 2019 gelden de volgende sectorspecifieke aangelegenheden:

- Er is sprake van moeilijkheid in de voorspellende waarde van de productstructuur.
- Schattingsonzekerheden als gevolg van het bepalen van het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten per zorgverzekeraar en de bijkomende onzekerheid als gevolg van het verschil tussen het begrip schadelastjaar (dat de zorgverzekeraar als basis hanteert en dat ook in de contracten met de zorgverzekeraars tot uitdrukking is gebracht) en het begrip boekjaar dat de basis is voor het opstellen van de jaarrekening.

Bij het bepalen van de DBC-omzet 2019 heeft Stichting Revalidatiecentrum Roessingh de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals opgenomen in paragrafen onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten en omzet in de waarderingsgrondslagen. Hierbij is RJ 655 als uitgangspunt gebruikt.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Zie voor een verdere toelichting op deze schattingen de toelichting op het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten en de toelichting op de omzet. Op landelijk niveau is vanaf 2014 door VWS, NZa en veldpartijen ZN en Revalidatie Nederland gewerkt aan meer eenduidige en toetsbare normen in het administratieve proces van registratie, facturatie, verantwoording en ketencontrole in de revalidatiesector.

De uitkomsten uit beide onderzoeken zijn door Stichting Revalidatiecentrum Roessingh opgepakt voor het verder optimaliseren van de interne processen.

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting Revalidatiecentrum Roessingh op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Software	20%
----------	-----

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa .

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, alsmede vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Terreinen	Geen afschrijving
Gebouwen	2 - 3,33%
Machines en installaties	5%
Automatisering	20 - 33%
Overige	10 - 20%

Onderhoudsuitgaven worden geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderinggrondslagen van de stichting gehanteerd. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de stichting en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen.

Overige financiële vaste activa

Vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, vermeerderd met direct toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn verder opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Dividenden van deelnemingen die worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, worden verantwoord als opbrengst uit deelnemingen (onder de financiële baten).

Bijzondere waardevermindering financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de resultatenrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de stichting toekomend bedrag onder voorwaarden die de stichting anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de leiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardevermindervingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de resultatenrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardevermindervingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen en derivaten.

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de resultatenrekening.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Afgeleide financiële instrumenten

Na eerste opname worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel wordt toegepast.

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast vindt, zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de resultatenrekening, wordt het met het afgeleide instrument samenhangende resultaat in de resultatenrekening verwerkt.

Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting, wordt de kostprijs van dit actief aangepast met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt.

Voorwaarden aan hedge accounting

De stichting documenteert de hedgerelaties in generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van een effectieve hedge respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges.

De stichting bepaalt op elke balansdatum de mate van ineffectiviteit van de combinatie van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie (de hedgerelatie). De mate van ineffectiviteit van de hedgerelatie wordt vastgesteld door het vergelijken van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie in de hedgerelatie.

Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, aan elkaar gelijk zijn (geweest), is geen sprake (geweest) van ineffectiviteit. Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, niet aan elkaar gelijk zijn (geweest), is sprake (geweest) van ineffectiviteit. In dat geval wordt de mate van ineffectiviteit vastgesteld door de verandering in reële waarde van het afdekkings-instrument te vergelijken met de verandering in reële waarde van de afgedekte positie. Indien sprake is van een cumulatief verlies op de hedgerelatie over de periode vanaf eerste verwerking van het afdekkingsinstrument tot aan balansdatum, wordt deze ineffectiviteit (het verlies) direct in de resultatenrekening verwerkt.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs op basis van FIFO-methode onder aftrek van een voorziening voor incourantheid, of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijging, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

De voorraad halffabricaten van Roessingh Revalidatie Techniek B.V. wordt gewaardeerd op basis van verwerkte materialen en gerealiseerde arbeidskosten. Daarnaast worden ontstane order-verliezen direct genomen. De materialen worden gebaseerd op historische kostprijzen, de arbeidskosten gebaseerd op loonkosten, inclusief sociale voorzieningen.

De voorraad halffabricaten van Roessingh Diensten Groep B.V. wordt gewaardeerd tegen de kostprijs van de verloonde uren en de verwerkte materialen.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Tevens wordt een voorziening voor overschrijding van afspraken in mindering gebracht op het onderhanden werk. Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt in de balans gepresenteerd als een gesaldeerde post van de per werk gerealiseerde kosten en ontvangen voorschotten. Indien het saldo van de DBC / DBC-zorgproduct per zorgverzekeraar een:

- debetstand vertoont, wordt het nettobedrag verwerkt als een actief;
- een creditstand vertoont, wordt het nettobedrag verwerkt als een schuld.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

De waardering van de overige vorderingen is toegelicht onder de financiële instrumenten in de grondslagen van de waardering van activa en passiva.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. De liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de resultatenrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Bestemmingsreserves

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserves afgezonderd voor specifieke doelen. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfonds(en)

Bestemmingsfonds(en) betreffen middelen die zijn verkregen met een aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen zijn tegen de nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen

Voor claims, geschillen en rechtsgedingen waarvoor het waarschijnlijk wordt geacht dat een uitstroom van middelen zal plaatsvinden wordt een voorziening gevormd. De voorziening betreft de beste schatting van het bedrag waarvoor de verplichting wordt afgewikkeld.

Pensioenverplichting

De voorziening pensioenverplichting betreft een voorziening ten behoeve van toekomstige lijfrenteutkeringen van een oud werknemer.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

Voorziening persoonlijk levensfase budget (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,0%.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,0%.

Eigenrisicodragerschap

De voorziening eigenrisicodragerschap betreft een voorziening voor de loondoorbetaling van werknemers waarvan het waarschijnlijk is dat ze ziek zullen zijn voor de periode waarvoor deze in de voorziening zijn opgenomen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De aflossingsverplichtingen voor komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald;
 - b. waarschijnlijke economische voordelen;
 - c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; en
 - d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald;
- als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening). De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de resultatenrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten).

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopend actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Revalidatiecentrum Roessingh. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfspensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Revalidatiecentrum Roessingh betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In januari 2020 bedroeg de dekkingsgraad 96,2%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 104,3%. Het is niet toegestaan om daar langer dan 5 jaar onder te zitten. Als dat toch gebeurt, moet het pensioenfonds de pensioenen verlagen. Stichting Revalidatiecentrum Roessingh heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande pensioenverplichtingen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Leases

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten zijn geënclassificeerd als operationele leases.

Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de resultatenrekening gebracht.

Belastingen over het resultaat

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de stichting in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de stichting op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en –verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de segmenten omzet revalidatiecentrum versus commerciële omzet.

Algemeen

Voor segmentatie zijn grondslagen zoals hierboven vermeld gehanteerd.

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- indirecte personeelskosten: verdeling op basis van inzet per segment;
- indirecte materiële kosten: verdeling op basis van omzet per segment;
- indirecte overige kosten: verdeling op basis van omzet per segment.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7. Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	2019	2018
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Goodwill	55.867	52.667
Lopende projecten	155.592	84.218
Totaal immateriële vaste activa	211.459	136.885
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	136.885	56.667
Bij: investeringen	111.167	93.218
Af: afschrijvingen	-36.593	-13.000
Boekwaarde per 31 december	211.459	136.885

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. De geactiveerde goodwill heeft betrekking op de overname van activiteiten van Acticomm en Eelke Verschuur in 2017. De geactiveerde lopende projecten betreft de implementatie van AFAS in 2018 en 2019.

2. Materiële vaste activa

	2019	2018
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	10.629.625	11.479.242
Machines en installaties	653.464	737.460
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.609.946	2.493.537
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	295.674	462.046
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	107.566	65.828
Totaal materiële vaste activa	14.296.275	15.238.113
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	15.238.113	16.580.773
Bij: investeringen	1.875.523	1.198.550
Af: afschrijvingen	-2.514.211	-2.534.214
Af: desinvesteringen	-2.800	-6.996
Af: terugname geheel afgeschreven activa	-300.350	0
Boekwaarde per 31 december	14.296.275	15.238.113

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 3.997.500 (2018: € 4.475.000) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. Voor een toelichting op de erfpacht wordt verwezen naar de toelichting op erfpacht op pagina 18.

3. Financiële vaste activa

	2019	2018
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Lening Roessingh Research and Development B.V. (RRD)	300.000	300.000
Belastinglatentie vastgoed	28.220	0
Totaal financiële vaste activa	328.220	300.000
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	300.000	300.000
Bij: vorming belastinglatentie vastgoed	28.220	0
Boekwaarde per 31 december	328.220	300.000

Toelichting:

Op 20 december 2016 een lening verstrekt aan Roessingh Research and Development B.V. met een totale hoofdsom van € 300.000. De lening heeft een looptijd van 10 jaar, gerekend vanaf 1 januari 2017. De rente bedraagt 2,5% gedurende de looptijd van de lening. Aflossing van de lening vindt plaats vanaf 1 januari 2022 en bedraagt jaarlijks € 60.000.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Materialen	896.751	868.913
Halffabrikaten	1.130.986	779.513
Af: Voorziening voor incourantheid	-92.535	-69.932
Totaal voorraden	1.935.202	1.578.494

5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Vorderingen op debiteuren	7.644.925	5.267.799
Nog te factureren omzet DBC's / DBC zorgproducten	3.661.681	7.219.506
Overige vorderingen	613.330	375.898
Overlopende activa	259.154	1.307.163
Totaal debiteuren en overige vorderingen	12.179.090	14.170.366

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 34.956 (2018: € 28.960).
Onder de post overige vorderingen en vorderingen op debiteuren bevinden zich geen vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Bankrekeningen	17.699.665	15.613.580
Kassen	4.444	7.172
Totaal liquide middelen	17.704.109	15.620.752

Toelichting:

De liquide middelen staat, behoudens de verstrekte bankgaranties ad € 104.491, ter vrije beschikking.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	2019	2018
	€	€
Kapitaal	129.807	129.807
Bestemmingsfondsen	6.937.553	5.823.970
Algemene en overige reserves	9.790.431	10.216.091
Totaal groepsvermogen	16.857.791	16.169.868

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Kapitaal
	€
Saldo per 01-jan-2019	129.807
Resultaatbestemming	0
Overige mutaties	0
Saldo per 31-dec-2019	129.807

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Roessingh Beheer B.V.
	€
Saldo per 01-jan-2019	5.823.970
Correctie stelselwijziging	96.285
Gecorrigeerd saldo per 01-jan-2019	5.920.255
Resultaatbestemming	986.890
Overige mutaties	-30.408
Saldo per 31-dec-2019	6.937.553

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Algemene reserves	Reserve aanvaardbare kosten	Totaal algemene en overige reserves
	€	€	€
Saldo per 01-jan-2019	1.117.274	9.098.817	10.216.091
Correctie stelselwijziging	0	432.070	432.070
Gecorrigeerd saldo per 01-jan-2019	1.117.274	9.530.887	10.648.161
Resultaatbestemming	0	-857.730	-857.730
Overige mutaties	0	0	0
Saldo per 31-dec-2019	1.117.274	8.673.157	9.790.431

Minderheidsbelang derden

Minderheidsbelang derden in deelneming:
- RoessinghMedinello B.V.

2019	2018
€	€
24.511	54.919
24.511	54.919

Onder dit balanshoofd is opgenomen het minderheidsbelang van derden, dat het aandeel van derden in het eigen vermogen van de groepsmaatschappijen RoessinghMedinello B.V. vertegenwoordigd.

Toelichting:

In 2019 heeft er een stelselwijziging met betrekking tot de onderhoudskosten, welke tot en met boekjaar 2018 via een voorziening groot onderhoud zijn verwerkt in de jaarrekening, plaatsgevonden. Met ingang van het boekjaar 2019 activeert Roessingh de onderhoudsbedragen voor materiële vaste activa door het toepassen van de componentenbenadering.

Het bestemmingsfonds heeft betrekking op deelnemingen die volgens de nettovermogenswaarde zijn gewaardeerd. De reserve is gelijk aan het (op basis van de grondslagen van de stichting berekende) aandeel in de resultaten en de rechtstreekse vermogensmutaties van de deelnemingen sinds de eerste waardering tegen nettovermogenswaarde, verminderd met uitkeringen waarop de stichting recht heeft gekregen sinds de eerste waardering tegen nettovermogenswaarde, en verminderd met uitkeringen die de moedermaatschappij zonder beperkingen kan bewerkstelligen. Bij dit laatste is rekening gehouden met mogelijk niet-uitkeerbare winsten door deelnemingen die B.V.'s zijn in verband met door de besturen van de B.V.'s uit te voeren uitkeringstests. De wettelijke reserve wordt op individuele basis bepaald.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-19	31-dec-2018
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belasting) toekomend aan de instelling	153.669	1.099.294
Totaalresultaat van de instelling	153.669	1.099.294

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Jubileum- verplichting €	Reorganisatie €	Groot onderhoud €	Langdurig zieken €	Subtotaal €
Saldo per 01-01-2019	479.791	241.720	528.355	115.897	1.365.763
Af: Correctie stelselwijziging	0	0	528.355	0	528.355
Gecorrigeerd saldo per 01-01-2019	479.791	241.720	0	115.897	837.408
Dotatie	51.116	28.383	0	159.507	239.006
Onttrekking	-40.501	-130.715	0	-115.896	-287.112
Vrijval	0	-8.733	0	0	-8.733
Saldo per 31-12-2019	490.406	130.655	0	159.508	780.569

	Subtotaal €	Persoonlijk budget levensfase €	Pensioen- verplichting	ICT	Totaal €
Saldo per 01-01-2019	1.365.763	36.504	21.100	36.888	1.460.255
Af: Correctie stelselwijziging	528.355	0	0	0	528.355
Gecorrigeerd saldo per 01-01-2019	837.408	36.504	21.100	36.888	931.900
Dotatie	239.006	0	0	0	239.006
Onttrekking	-287.112	-36.504	-700	-36.888	-361.204
Vrijval	-8.733	0	0	0	-8.733
Saldo per 31-12-2019	780.569	0	20.400	0	800.969

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	296.194
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	504.775
hiervan > 5 jaar	286.034

Toelichting:

In 2019 heeft er een stelselwijziging met betrekking tot de onderhoudskosten, welke tot en met boekjaar 2018 via een voorziening groot onderhoud zijn verwerkt in de jaarrekening, plaatsgevonden. Met ingang van het boekjaar 2019 activeert Roessingh de onderhoudsbedragen voor materiële vaste activa door het toepassen van de componentenbenadering. Voor een nadere toelichting op de voorzieningen wordt verwezen naar paragraaf 5.1.4.2. Voor de wijze waarop de hoogte van de voorzieningen zijn berekend verwijzen wij u naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling. In de eindbalans 2018 heeft een reclassificatie plaatsgevonden voor een bedrag van € 187.674 van de post "Reorganisatievoorziening" naar de post "Overlopende passiva".

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2019 €	2018 €
Schulden aan banken	6.012.500	8.122.500
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	6.012.500	8.122.500

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2019 €	2018 €
Stand per 1 januari	9.512.500	11.500.125
Af: Aflossingen	1.390.000	1.987.625
Stand per 31 december	8.122.500	9.512.500
Af: Aflossingsverplichting komend boekjaar	2.110.000	1.390.000
Stand langlopende schulden per 31 december	6.012.500	8.122.500

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	2.110.000	1.390.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	6.012.500	8.122.500
hiervan > 5 jaar	1.400.000	2.587.500

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 5.1.8. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. De reële waarde van de leningen wijkt duidelijk af: € 10,8 miljoen (2018: € 11,4 miljoen).

Verstrekte zekerheden aan ING Bank m.b.t. Roessingh Beheer B.V.:

- Eerste hypothecaire inschrijving ad. € 3.403.000 op bedrijfspanden, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 153 t/m 175 en Maatmanweg 10 te Enschede.
- Verpanding bedrijfsuitrusting, voorraden en boekvorderingen (eerste pandrecht).
- Stamverpanding huurvorderingen (eerste pandrecht) van Roessingh Vastgoed B.V.
- Een compte-joint en medeaansprakelijkheidsovereenkomst.
- Negative pledge / pari passu en cross default verklaring.

Verstrekte zekerheden aan ING Bank m.b.t. Stichting Revalidatiecentrum Roessingh:

- Eerste hypothecaire inschrijving ad. € 1.275.000 op bedrijfspand, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 33 te Enschede
- Gezamenlijke bank Hypotheek ad. € 24.794.639 op bedrijfspand, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 33, 33a en 33b te Enschede.
- Positieve/negatieve Hypotheekverklaring ad € 7.000.000 op bedrijfspand, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 33, 33a, 33b en 39 te Enschede.
- Een borgtocht ad € 271.504 (Borgsteller is Staat der Nederlanden).
- Negative pledge / pari passu en cross default verklaring op ING.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van een interest rateswap om de aan de financieringsactiviteiten gerelateerde renterisico's af te dekken.

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instelling verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contactwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet-of marktrisico's.

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh past hedge-accounting toe.

In het kader van de interest rateswap ontvangt de Stichting Revalidatiecentrum Roessingh 3 maands Euribor en wordt een vaste rente betaald van 3 maands Euribor plus een liquiditeitsopslag. Deze opslag is door de kredietgever tot 24-8-2020 vastgesteld op 1,75%. De reële waarde van de interest rateswap bedraagt op 31-12-2019 € 782.593 negatief. Vanwege de negatieve marktwaarde van de IRS swap kan de bank de aangehouden rekening(en) blokkeren of een geldbedrag verlangen gelijk aan de reële waarde van de IRS swap. De afgesloten renteswap heeft een onderliggende hoofdsom van € 7.000.000 en als einddatum 01-09-2028. De restwaarde per 31-12-2019 bedraagt € 3.150.000.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Stichting Revalidatiecentrum Roessingh heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Een negatieve reële waarde van de interest swap brengt een liquiditeitsrisico met zich mee, aangezien de kredietverstrekker tot een margin call kan besluiten.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

10. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	-6.118.994	-5.776.153
Af: Voorziening onderhanden werk	492.986	553.752
Af: ontvangen voorschotten	8.448.675	8.208.675
Totaal onderhanden werk	2.822.667	2.986.274

11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Crediteuren	2.299.460	1.533.971
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	2.110.000	1.390.000
Schulden aan voormalig deelnemingen	613.649	797.901
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.670.780	2.487.586
Schulden terzake pensioenen	17.287	60.696
Nog te betalen salarissen	59.404	11.169
Terugbetalingsverplichting zorgverzekeraars oude jaren	796.326	977.123
Vakantiegeld	1.428.167	1.367.573
Vakantiedagen	568.997	493.110
Verplichting persoonlijk budget levensfase	3.986.393	3.492.766
Overige schulden	5.097.886	5.360.993
Overlopende passiva	487.569	277.907
Totaal overige kortlopende schulden	20.135.918	18.250.795

Toelichting:

In de post "Overlopende passiva" is een bedrag van 3,5 miljoen opgenomen als zijnde schuld aan onderaannemers. Deze schuld zal door Stichting Revalidatiecentrum Roessingh betaald worden, zodra de bijbehorende omzet door zorgverzekeraars is voldaan aan Stichting Revalidatiecentrum Roessingh. In de eindbalans 2018 heeft een reclassificatie plaatsgevonden van € 187.674 van de post "Reorganisatievoorziening" naar de post "Overlopende passiva".

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komend jaar € 897.270, voor de komende 5 jaar € 2.459.083. En daarna € 17.004.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgverzekeraars op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn voornamelijk onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (Nza) ambtshalve een mbi-omzet vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk voor 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2019 is het mbi-omzetplafond door de Nza vastgesteld op € 23.601,4 miljoen (prijsniveau 2019).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 bestaat nog geen inzicht in de realisatie van het mbi-omzetplafond over 2019. Stichting Revalidatiecentrum Roessingh is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2019.

Obligoverplichting

De stichting is gehouden tot het betalen van een obligo, ingeval het risicovermogen van de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector minder dan het garantieniveau bedraagt. Het obligo is een percentage van 3% van de resterende schuld van de leningen, waarvoor Stichting WfZ zich borg heeft gesteld. Dit obligo is inroepbaar tot het maximum van het voornoemde percentage, gedurende de looptijd van de leningen die door de Stichting WfZ zijn geborgd. Indien en voor zover het risicovermogen op enig moment 1% van de som van de schuldrestanten per 31 december van het laatst verstreken kalenderjaar van de geldleningen overschrijdt, worden door de Stichting WfZ ingeroepen obligo's aan de deelnemende instellingen terugbetaald in welk geval dit obligo daarna wederom tot het maximum inroepbaar is. De resterende schuld per 31 december 2019 van de geborgde leningen door de Stichting WfZ bedraagt € 4.100.000. De obligoverplichting per 31 december 2019 komt uit op € 123.000.

Erfpacht

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh heeft een overeenkomst tot vestiging recht van erfpacht en opstal gesloten met de stichting R.K. Woningstichting "Ons Huis". Het recht van erfpacht is gevestigd op een perceel grond gelegen aan de Roessinghsbleekweg te Enschede. Het recht van erfpacht en recht van opstal is ingegaan op 1 december 2005 en heeft een looptijd van 50 jaar. Stichting Revalidatiecentrum Roessingh ontvangt jaarlijks een canon van € 3.705,58.

Garanties 2019

Ultimo 2019 zijn garanties afgegeven ten behoeve van geconsolideerde deelnemingen voor circa € 83.000 (2018: € 83.000).

Fiscale eenheid

Roessingh Beheer B.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting; elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

De stichting vormt tezamen met de groepsmaatschappijen een fiscale eenheid voor de heffing van de omzetbelasting; alle entiteiten zijn afzonderlijk aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken entiteiten.

Verstrekte zekerheden aan ING Bank m.b.t. Roessingh Beheer B.V.

- Eerste hypothecaire inschrijving ad. € 3.403.000 op bedrijfspand, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 153 t/m 175 en Maatmanweg 10 te Enschede.
- Gecombineerde pandakte Bedrijfsuitrusting, Voorraden en Vorderingen (eerste pandrecht), te verstrekken door kredietnemers.
- Verpanding huurvorderingen (eerste pandrecht) van Roessingh Vastgoed B.V.
- Een compte-joint en medeaansprakelijkheidsovereenkomst t.b.v.:
Roessingh Beheer B.V. (tevens gemachtigde partij);
Roessingh Revalidatietechniek B.V.;
Roessingh Diensten Groep B.V.;
Roessingh Vastgoed B.V.;
- Negative Pledge Pari Passu en Cross Default verklaring
- Betalingsgarantie ad € 39.500 t.b.v. Belastingdienst Oost kantoor Enschede van Roessingh Diensten Groep B.V.
- Huurgarantie ad € 21.853,51 t.b.v. Element Offices B.V. van Roessingh Diensten Groep B.V.
- Huurgarantie ad € 29.750 t.b.v. P.J. Huberts van Roessingh Revalidatie Techniek B.V.
- Huurgarantie ad € 13.387,50 t.b.v. Dhr. A.J.G.M. Jansen van Roessingh Revalidatie Techniek B.V.
- In overleg met de bank zijn de volgende solvabiliteitspercentages (Eigen vermogen/Totaal Vermogen) overeengekomen:
2014 >17%, 2015 > 20%, 2016 > 23%, 2017 > 25%, 2018 > 25%

Verstrekte zekerheden aan ING Bank m.b.t. Stichting Revalidatiecentrum Roessingh

- Eerste hypothecaire inschrijving ad. € 1.275.000 op bedrijfspand, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 33 te Enschede.
- Gezamenlijke bank Hypotheek ad. € 24.794.639 op bedrijfspand, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 33, 33a en 33b te Enschede.
- Positieve/negatieve Hypotheekverklaring ad € 7.000.000 op bedrijfspand, staande en gelegen aan Roessinghsbleekweg 33, 33a, 33b en 39 en Slagmanweg 10 te Enschede.
- Negative pledge / pari passu en cross default verklaring op ING.
- Met de ING bank is een minimale omzetratio (Eigen vermogen inclusief egalisatierekening afschrijvingen/Totale omzet) van 5% overeengekomen.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE EN MATERIELE VASTE ACTIVA

	<u>Goodwill</u>	<u>Lopende projecten</u>	<u>Totaal IVA</u>
	€	€	€
Stand per 1 januari 2019			
- aanschafwaarde	74.000	84.218	158.218
- cumulatieve afschrijvingen	21.333	0	21.333
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>52.667</u>	<u>84.218</u>	<u>136.885</u>
Mutaties in het boekjaar			
- investeringen	18.000	93.167	111.167
- afschrijvingen	14.800	21.793	36.593
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>3.200</u>	<u>71.374</u>	<u>74.574</u>
Stand per 31 december 2019			
- aanschafwaarde	92.000	177.385	269.385
- cumulatieve afschrijvingen	36.133	21.793	57.926
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>55.867</u>	<u>155.592</u>	<u>211.459</u>

	<u>Bedrijfs- gebouwen en terreinen</u>	<u>Machines en installaties</u>	<u>Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting</u>	<u>Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa</u>	<u>Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa</u>	<u>Totaal MVA</u>
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde	47.399.833	2.288.818	17.312.993	462.046	438.645	67.902.335
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	35.920.591	1.551.358	14.819.456	0	372.817	52.664.222
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>11.479.242</u>	<u>737.460</u>	<u>2.493.537</u>	<u>462.046</u>	<u>65.828</u>	<u>15.238.113</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	795.725	11.618	874.803	117.618	75.759	1.875.523
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.645.342	95.614	743.033	0	30.222	2.514.211
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	6.810.814	508.660	11.128.861	283.990	125.611	18.857.936
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	6.810.814	508.660	11.113.500	0	124.612	18.557.586
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	45.000	45.000
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	42.200	42.200
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.800</u>	<u>2.800</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-849.617</u>	<u>-83.996</u>	<u>116.409</u>	<u>-166.372</u>	<u>41.738</u>	<u>-941.838</u>
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	41.384.744	1.791.776	7.058.935	295.674	343.793	50.874.922
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	30.755.119	1.138.312	4.448.989	0	236.227	36.578.647
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>10.629.625</u>	<u>653.464</u>	<u>2.609.946</u>	<u>295.674</u>	<u>107.566</u>	<u>14.296.275</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0% - 3,33%	5,0%	20,0%	0,0%	10,0% - 20,0%	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

	<u>Lening RRD</u>	<u>Totaal</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2019	300.000	300.000
Verstrekte leningen	0	0
Verkoop deelnemingen	0	0
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossing in 2019	Restschuld 31 december 2019	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2019	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2020	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Ned. Watersch. bank	20-okt-03	8.000.000	20 jr	Onderh. lening	4,40%	2.000.000	0	400.000	1.600.000	0	4	lineair	400.000	WfZ-garantie
Ned. Watersch. bank	1-dec-04	10.000.000	20 jr	Onderh. lening	4,04%	3.000.000	0	500.000	2.500.000	0	5	lineair	500.000	WfZ-garantie
ING Bank	24-jul-08	7.000.000	20 jr	Euroflexlening	5,10%	3.500.000	0	350.000	3.150.000	1.400.000	9	lineair	350.000	Pand
ING Bank	24-jul-14	1.485.000	12 jr	Rentevastlening	2,65%	975.000	0	127.500	847.500	0	1	ineens	847.500	Pand
Medinello BV	14-dec-16	50.000	5 jr	Onderh. lening	3,00%	37.500	0	12.500	25.000	0	3	lineair	12.500	Geen
Totaal						9.512.500	0	1.390.000	8.122.500	1.400.000			2.110.000	

Toelichting:

De rentevastlening bij de ING Bank met een restschuld op 31 december 2019 van € 847.500 wordt in 2020 ineens afgelost.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.9.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

SEGMENT 1 Revalidatiezorg

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	37.850.690	37.614.553
Subsidies	1.785.553	1.569.260
Overige bedrijfsopbrengsten	982.322	898.660
	<u>40.618.564</u>	<u>40.082.473</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	40.618.564	40.082.473
 BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	30.830.407	30.111.613
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.242.016	2.260.733
Overige bedrijfskosten	8.023.572	7.896.199
	<u>41.095.995</u>	<u>40.268.545</u>
Som der bedrijfslasten	41.095.995	40.268.545
 BEDRIJFSRESULTAAT	-477.430	-186.072
Financiële baten en lasten	-380.300	-435.575
	<u>-857.730</u>	<u>-621.647</u>
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	-857.730	-621.647
Belastingen	0	0
	<u>-857.730</u>	<u>-621.647</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-857.730	-621.647
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	0	0
	<u>-857.730</u>	<u>-621.647</u>
NETTO RESULTAAT BOEKJAAR	<u>-857.730</u>	<u>-621.647</u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	-857.730	-621.647
	<u>-857.730</u>	<u>-621.647</u>

5.1.9.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

SEGMENT 2 Revalidatie en communicatiehulpmiddelen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	956.763	677.804
Subsidies	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	16.955.135	17.061.213
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>17.911.899</u>	<u>17.739.017</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	7.323.617	6.606.355
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	308.788	286.481
Overige bedrijfskosten	9.026.555	8.717.361
Som der bedrijfslasten	<u>16.658.960</u>	<u>15.610.197</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.252.938	2.128.820
Financiële baten en lasten	68.749	200.150
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	<u>1.321.687</u>	<u>2.328.970</u>
Belastingen	-334.799	-582.235
RESULTAAT NA BELASTINGEN	<u>986.888</u>	<u>1.746.735</u>
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	24.511	-25.794
NETTO RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>1.011.399</u></u>	<u><u>1.720.941</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Wettelijke reserve deelneming	1.011.399	1.720.941
	<u><u>1.011.399</u></u>	<u><u>1.720.941</u></u>

5.1.9.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT 1 Revalidatiezorg	-857.730	-621.647
SEGMENT 2 Revalidatie en communicatiehulpmiddelen	1.011.399	1.720.941
	<u>153.669</u>	<u>1.099.294</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u><u>153.669</u></u>	<u><u>1.099.294</u></u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	38.806.998	38.148.728
Opbrengst passanten	455	143.629
Totaal	<u>38.807.453</u>	<u>38.292.357</u>

13. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg	319.406	311.151
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	1.097.383	983.248
VIPP patiënt en informatie	240.000	150.000
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	128.764	124.861
Totaal	<u>1.785.553</u>	<u>1.569.260</u>

Toelichting:

De post "Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen" betreft een beschikbaarheidsbijdrage t.b.v. de bekostiging van vervolgoopleidingen tot medisch specialist. In 2018 is onder betreffende post een opbrengst van € 17.257 verantwoord als gevolg van de definitieve vaststelling over het jaar 2017, terwijl er in 2019 een opbrengst van € 147.307 is verantwoord als gevolg van de definitieve vaststelling over het jaar 2018.

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Omzet commerciële activiteiten	16.819.472	16.888.563
Omzet overige activiteiten	1.117.985	1.071.310
Totaal	<u>17.937.457</u>	<u>17.959.873</u>

Toelichting:

De post "Omzet commerciële activiteiten" betreft de omzet van de fabricage van revalidatie artikelen en hulpmiddelen alsmede de omzet van levering van communicatiehulpmiddelen, computeraanpassingen en omgevingsbediening voor mensen met een handicap. De post "Omzet overige activiteiten" betreft de opbrengst van re-integratietrajecten die niet gefinancierd worden vanuit de zorgverzekeringswet.

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Lonen en salarissen	30.107.755	29.126.167
Lonen en salarissen doorbelast aan derden	-1.801.697	-1.621.373
Sociale lasten	4.681.708	4.157.407
Pensioenpremies	2.564.422	2.445.454
Overige personeelskosten	1.608.433	1.620.004
Subtotaal	<u>37.160.621</u>	<u>35.727.659</u>
Personeel niet in loondienst	993.403	990.309
Totaal personeelskosten	<u>38.154.024</u>	<u>36.717.968</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Revalidatiezorg:		
Personeel in dienst	439	444
Personeel doorbelast aan derden	-9	-9
Subtotaal	<u>431</u>	<u>435</u>
Revalidatie en communicatiemiddelen:		
Personeel in dienst	128	119
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>559</u>	<u>554</u>

Toelichting:

In het jaar 2018 heeft er een reclassificatie plaatsgevonden van € 66.289 van de post "Algemene kosten" naar de post "Overige personeelskosten".
Gedurende het boekjaar 2018 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de stichting, omgerekend naar volledige mensjaren 559 (2018: 554). Hiervan waren 0 personen (2018: 0 personen) werkzaam buiten Nederland.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

16. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	14.800	13.000
- materiële vaste activa	2.536.004	2.534.214
Totaal afschrijvingen	<u>2.550.804</u>	<u>2.547.214</u>

17. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Kostprijs commerciële activiteiten	6.917.057	6.794.621
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	489.698	430.744
Algemene kosten	4.763.478	4.679.047
BTW suppletie	0	-200.746
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.150.183	2.986.238
Onderhoud en energiekosten	1.072.814	1.270.234
Huur en leasing	656.897	653.422
Totaal overige bedrijfskosten	<u>17.050.127</u>	<u>16.613.560</u>

Toelichting:

In het jaar 2018 heeft er een reclassificatie plaatsgevonden van € 66.289 van de post "Algemene kosten" naar de post "Overige personeelskosten".

18. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Rentebaten	-37.874	-44.948
Boekwinst verkoop vaste activa	-9.764	-13.165
Overige financiële baten	-145.241	-278.900
Subtotaal financiële baten	-192.879	-337.013
Rentelasten	497.719	572.438
Overige financiële lasten	6.711	0
Subtotaal financiële lasten	504.430	572.438
Totaal financiële baten en lasten	<u>311.551</u>	<u>235.425</u>

Toelichting:

De post "Overige financiële baten" betreft een vrijval van schulden aan (voormalige) deelnemingen op basis van inzichten per balansdatum.

19. VPB

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	334.799	582.235
	<u>334.799</u>	<u>582.235</u>

20. Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Minderheidsbelang RoessinghMedinello BV	-24.511	25.794
Resultaat deelnemingen	<u>-24.511</u>	<u>25.794</u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Stichting Revalidatiecentrum Roessingh. Het voor Stichting Revalidatiecentrum Roessingh toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

	Drs. C.M. van Gestel Bestuurder Roessingh 01/01 - 31/12	Dr. R.W.L. Spanjers Bestuurder Roessingh 01/01 - 31/12	Ing. P.J. Ossenkoppele Bestuurder RDG B.V. 01/01 - 31/12	Ing. V.J.B.M. Rikkerink Bestuurder RM B.V. 01/01 - 31/12
Functiegegevens				
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,60	0,80	1,00	0,22
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 109.403	€ 145.916	€ 134.624	€ 29.319
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.114	€ 9.277	€ 11.499	€ -
Subtotaal	€ 116.517	€ 155.193	€ 146.123	€ 29.319
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 116.400	€ 155.200	€ 194.000	€ 42.680
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	€ 116.517	€ 155.193	€ 146.123	€ 29.319
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Bestuurder Roessingh 01/01 - 31/12	Bestuurder Roessingh 01/01 - 31/12	Bestuurder RDG B.V. 01/01 - 31/12	Bestuurder RM B.V. 01/06 - 31/12
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/06 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,60	0,80	1,00	0,22
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 106.247	€ 142.096	€ 121.782	€ 16.154
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.883	€ 9.104	€ 11.030	€ -
Subtotaal	€ 113.130	€ 151.200	€ 132.812	€ 16.154
Inidivueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 113.400	€ 151.200	€ 189.000	€ 24.378
Totale bezoldiging	€ 113.130	€ 151.200	€ 132.812	€ 16.154
Functiegegevens	J.B. Mertens Bestuurder RM B.V. 01/01 - 31/12	Drs. J. Stadens Bestuurder RRT BV 01/01 - 31/12		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,10	1,00		
Dienstbetrekking?	Nee	Ja		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 16.200	€ 126.397		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ 11.500		
Subtotaal	€ 16.200	€ 137.897		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 19.400	€ 194.000		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.		
Totaal bezoldiging	€ 16.200	€ 137.897		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.		
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Bestuurder RM B.V. 01/01 - 31/12			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,10			
Dienstbetrekking?	Ja			
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 16.200			
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -			
Subtotaal	€ 16.200			
Inidivueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 18.900			
Totale bezoldiging	€ 16.200			

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

Toelichting:

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018). De arbeidsovereenkomst van de heer Van Gestel omvat een totaal dienstverband van 40 uur, waarbij voor 24 uur de functie van bestuurder wordt vervuld en voor 16 uur de functie van arts.

De heren van Gestel en Spanjers zijn de bestuurders van Stichting Revalidatiecentrum Roessingh.

De heren Rikkerink en Mertens zijn de bestuurders van RoessinghMedinello die vanwege WTZI erkenning een WNT verplichting hebben.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Functiegegevens	Ing. V.J.B.M. Rikkerink	
	Bestuurder RoessinghMedinello B.V.	
Kalenderjaar	2019	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar	-	01/01 - 31/05
Aantal kalendermaanden functievervulling	-	5
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187	€ 182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	-	€ 95.500
Individueel toepasselijk maximum		
gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€	11.846
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		N.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€	11.846
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

Toeziethoudende topfunctionarissen

Functiegegevens	Mw. C.J.W. Hirschler-Schulte	Prof. Dr. Ir. H.D.W. Roesink	Drs. H.E. Dijkema	Dr. Ir. J.E.N. Jaspers
	RvT - voorzitter	RvT - lid	RvT - lid	RvT - lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 08/02	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 10.950	€ 1.377	€ 9.298	€ 9.298
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 29.100	€ 2.073	€ 19.400	€ 19.400
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 10.950	€ 1.377	€ 9.298	€ 9.298
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018				
Functiegegevens	RvT - voorzitter	RvT - lid	RvT - lid	RvT - lid
	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Aanvang en einde functievervulling in 2017				
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 9.917	€ 8.264	€ 8.264	€ 8.264
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 28.350	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900
Gegevens 2018				
Functiegegevens	J.H.M. Poortier	Ir. P.F. Krijnen	D.J. van der Zeep	
	RvT - lid	RvT - lid	RvT - lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	08/02 - 31/12	08/02 - 31/12	
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 9.986	€ 8.609	€ 8.609	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 19.400	€ 17.380	€ 17.380	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 9.986	€ 8.609	€ 8.609	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2018				
Functiegegevens	RvT - lid			
	01/01 - 31/12			
Aanvang en einde functievervulling in 2017				
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 8.264			
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 18.900			

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

22. Honoraria accountant

De volgende honoraria van EY zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2019 zijn als volgt:		
1 Onderzoek van de jaarrekening	114.124	127.399
2 Overige controleopdrachten	16.076	26.406
3 Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	4.555
4 Andere niet-controlediensten	0	2.674
Totaal honoraria accountant	<u>130.200</u>	<u>161.034</u>

23. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 21.

24. Gebeurtenissen na balansdatum

Impact Coronavirus (COVID-19)

In december 2019 kwamen vanuit China berichten over een besmettelijk virus. Dit virus (COVID -19) zorgde begin 2020 voor veel patiënten en slachtoffers in China en in februari 2020 waren er de eerste patiënten en slachtoffers in Nederland. Begin maart 2020 nam de regering een aantal drastische maatregelen, waaronder het nagenoeg stilleggen van het openbare leven in geheel Nederland.

Als gevolg van de overheidsmaatregelen (intelligente lock-down en social distancing) worden revalidatiecentra geconfronteerd met omzetting door vraaguitval en terughoudendheid bij patiënten om een beroep te doen op de revalidatiezorg.

Vanaf medio maart 2020 heeft Stichting Revalidatiecentrum Roessingh een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen, zoals het vormen van veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze patiënten en medewerkers. De opvang van een zeer grote groep patiënten heeft de hoogste prioriteit. Er is zoveel mogelijk capaciteit ingezet om COVID-patiënten te behandelen. Tevens is er afgeschaald op onder andere de planbare revalidatiezorg.

Zorgverzekeraars Nederland heeft aan zorginstellingen die afspraken maken met zorgverzekeraars laten weten, bij brief d.d. 25 maart en 5 april 2020, hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd kan worden.

Ook de minister van VWS heeft in zijn brief d.d. 15 april 2020 aan de Tweede Kamer laten weten dat de overheid de zorgsector in staat wil blijven stellen om te doen wat nodig is om voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen. De precieze invulling van deze regelingen is op dit moment onderwerp van discussie.

Aangezien deze regeling nog niet beschikbaar is en de impact van Covid-19 nog steeds voortduurt is er inherent sprake van onzekerheid op de financiële positie en het kunnen realiseren van convenantsafspraken ultimo 2020 van Stichting Revalidatiecentrum Roessingh. Gezien de toezegging van Zorgverzekeraars Nederland en de minister van VWS, onze huidige sterke positie (zowel liquiditeit als vermogen) en de impactanalyses die zijn uitgevoerd, is er naar huidig inzicht geen sprake van materiele onzekerheid over de financiële continuïteit van Stichting Revalidatiecentrum Roessingh en is de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	155.592	84.218
Materiële vaste activa	2	11.550.389	12.824.403
Financiële vaste activa	3	7.190.779	6.781.389
Totaal vaste activa		18.896.760	19.690.010
Viottende activa			
Vorraden	4	53.660	58.054
Vorderingen	5	10.449.350	12.220.711
Liquide middelen	6	12.244.141	9.756.445
Totaal viottende activa		22.747.151	22.035.210
Totaal activa		<u>41.643.911</u>	<u>41.725.220</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	7		
Kapitaal		129.807	129.807
Bestemmingsfondsen		6.865.779	5.878.889
Algemene en overige reserves		9.790.431	10.216.091
Totaal eigen vermogen		16.786.017	16.224.787
Voorzieningen	8	629.715	1.165.236
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	6.000.000	7.250.000
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	10	2.822.667	2.986.273
Overige kortlopende schulden	11	15.405.512	14.098.924
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		18.228.179	17.085.197
Totaal passiva		<u>41.643.911</u>	<u>41.725.220</u>

5.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

	Ref.	<u>2019</u>	<u>2018</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	12	37.850.690	37.614.553
Subsidies	13	1.785.553	1.569.260
Overige bedrijfsopbrengsten	14	982.322	898.660
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>40.618.564</u>	<u>40.082.473</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	30.830.407	30.111.613
Afschrijvingen op materiële vaste activa	16	2.242.016	2.260.733
Overige bedrijfskosten	17	8.023.572	7.896.199
Som der bedrijfslasten		<u>41.095.995</u>	<u>40.268.545</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-477.430	-186.072
Financiële baten en lasten	18	-380.300	-435.575
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>-857.730</u>	<u>-621.647</u>
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	19	986.890	1.746.737
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>129.160</u></u>	<u><u>1.125.090</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2019</u>	<u>2018</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-857.730	-621.647
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen		986.890	1.746.737
		<u><u>129.160</u></u>	<u><u>1.125.090</u></u>

5.1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.12.1 Algemeen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en resultatenrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de stichting in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de stichting en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Goodwill	155.592	84.218
Totaal immateriële vaste activa	<u>155.592</u>	<u>84.218</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	84.218	0
Bij: investeringen	93.167	84.218
Af: afschrijvingen	21.793	0
Boekwaarde per 31 december	<u>155.592</u>	<u>84.218</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.14. De geactiveerde lopende projecten heeft betrekking op de implementatie van AFAS in 2018 en 2019.

2. Materiële vaste activa

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	8.374.997	9.614.706
Machines en installaties	606.302	673.335
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.313.132	2.327.345
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	169.536	178.057
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	86.422	30.960
Totaal materiële vaste activa	<u>11.550.389</u>	<u>12.824.403</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	12.824.403	14.262.236
Bij: investeringen	949.009	822.900
Af: desinvesteringen	2.800	0
Af: afschrijvingen	2.220.223	2.260.733
Boekwaarde per 31 december	<u>11.550.389</u>	<u>12.824.403</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.14.

De materiële vaste activa dienen per ultimo 2019 voor een bedrag van € 3.150.000 (2018: € 3.500.000) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen.

3. Financiële vaste activa

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	6.865.779	5.878.889
Vorderingen op groepsmaatschappijen	25.000	602.500
Overige vorderingen	300.000	300.000
Totaal financiële vaste activa	<u>7.190.779</u>	<u>6.781.389</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	6.848.889	5.169.652
Resultaat deelnemingen	986.890	1.746.737
Aflossing leningen	-67.500	-67.500
Stand per 31 december	<u>7.768.279</u>	<u>6.848.889</u>
Af: Aflossingsverplichting komend boekjaar	-577.500	-67.500
Stand financiële vaste activa per 31 december	<u>7.190.779</u>	<u>6.781.389</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.15. Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 577.500 een looptijd van korter dan 1 jaar. De post vorderingen op groepsmaatschappijen betreft een geldlening aan Roessingh Beheer B.V. De ingangsdatum is 13 juni 2002, de looptijd bedraagt 30 jaar en de aflossing bedraagt € 42.500 per jaar. De hoofdsom bedraagt € 1.275.000. De rente bedraagt 4,88% en zal iedere 10 jaar worden herzien en zal bij nabetaling per kwartaal worden voldaan. Deze lening wordt in 2020 ineens afgelost. Tevens betreft het twee geldleningen aan groepsmaatschappij RoessinghMedinello B.V. met een totale hoofdsom van € 100.000. De looptijd van beide leningen bedraagt 5 jaar vanaf 1 januari 2017 met een rentevast percentage van 3% per jaar. De aflossing vangt aan vanaf 1 januari 2018 en bedraagt € 25.000 per jaar. De post "Overige vorderingen" betreft een verstrekte lening aan Roessingh Research and Development B.V. met een totale hoofdsom van € 300.000. De lening heeft een looptijd van 10 jaar, gerekend vanaf 1 januari 2017. De rente bedraagt 2,5% gedurende de looptijd van de lening. Aflossing van de lening vindt plaats vanaf 1 januari 2022 en bedraagt jaarlijks € 60.000.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbe- lang (in %)	Eigen vermogen €	Resultaat €
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Roessingh Beheer B.V. Enschede	Houdstermaatschappij	908.922	100%	6.962.601	986.890
Belangen samen met dochtermaatschappijen:					
RoessinghMedinello B.V. Enschede	Medisch specialistische zorg		65%	86.880	-70.032

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	2019 €	2018 €
Voorraden	53.660	58.054
Totaal voorraden	53.660	58.054

Toelichting:

Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht.

5. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	2019 €	2018 €
Vorderingen op debiteuren	5.396.767	2.883.275
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.179.224	897.053
Nog te factureren omzet DBC's/DBC zorgproducten	3.661.681	7.219.506
Vooruitbetaalde posten	0	72.922
Vordering inzake BTW	0	7.080
Overige vorderingen	211.679	1.140.874
Totaal debiteuren en overige vorderingen	10.449.350	12.220.711

Toelichting:

De vorderingen op debiteuren hebben voor circa 73% betrekking op vorderingen op zorgverzekeraars.
De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 21.220 (2018: € 23.056).

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	2019 €	2018 €
Bankrekeningen	12.237.977	9.752.065
Kassen	6.164	4.380
Totaal liquide middelen	12.244.141	9.756.445

Toelichting:

De liquide middelen zijn ter vrije beschikking.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	2019	2018
	€	€
Kapitaal	129.807	129.807
Bestemmingsfondsen	6.865.779	5.878.889
Algemene en overige reserves	9.790.431	10.216.091
Totaal eigen vermogen	16.786.017	16.224.787

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Correctie 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Kapitaal	129.807	0	0	129.807
Totaal kapitaal	129.807	0	0	129.807

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen: Roessingh Beheer B.V.	5.878.889	986.890	0	6.865.779
Totaal bestemmingsfondsen	5.878.889	986.890	0	6.865.779

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Correctie stelselwijziging	Gecorrigeerd saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€	€
Algemene reserves	1.117.274	0	1.117.274	0	1.117.274
Reserve aanvaardbare kosten	9.098.817	432.070	9.530.887	-857.730	8.673.157
Totaal algemene en overige reserves	10.216.091	432.070	10.648.161	-857.730	9.790.431

Toelichting:

In 2019 heeft er een stelselwijziging met betrekking tot de onderhoudskosten, welke tot en met boekjaar 2018 via een voorziening groot onderhoud zijn verwerkt in de jaarrekening, plaatsgevonden. Met ingang van het boekjaar 2019 activeert Roessingh de onderhoudsbedragen voor materiële vaste activa door het toepassen van de componentenbenadering.

Het bestemmingsfonds heeft betrekking op deelnemingen die volgens de nettovermogenswaarde zijn gewaardeerd. De reserve is gelijk aan het (op basis van de grondslagen van de stichting berekende) aandeel in de resultaten en de rechtstreekse vermogensmutaties van de deelnemingen sinds de eerste waardering tegen nettovermogenswaarde, verminderd met uitkeringen waarop de stichting recht heeft gekregen sinds de eerste waardering tegen nettovermogenswaarde, en verminderd met uitkeringen die de moedermaatschappij zonder beperkingen kan bewerkstelligen. Bij dit laatste is rekening gehouden met mogelijk niet-uitkeerbare winsten door deelnemingen die B.V.'s zijn in verband met door de besturen van de B.V.'s uit te voeren uitkeringstests. De wettelijke reserve wordt op individuele basis bepaald.

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2019 en resultaat over 2019

De specificatie is als volgt:

	Eigen vermogen	Resultaat
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat: Roessingh Beheer B.V.	9.920.238	-857.730
	6.865.779	986.890
	16.786.017	129.160

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Jubileum- verplichting	Reorganisatie	Groot onderhoud	Langdurig zieken	Subtotaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 01-01-2019	387.273	203.279	432.070	115.897	1.138.519
Af: Correctie stelselwijziging	0	0	432.070	0	432.070
Gecorrigeerd saldo per 01-01-2019	387.273	203.279	0	115.897	706.449
Dotatie	36.807	0	0	159.507	196.314
Onttrekking	-29.145	-119.274	0	-115.896	-264.315
Vrijval	0	-8.733	0	0	-8.733
Saldo per 31-12-2019	394.935	75.272	0	159.508	629.715

	Subtotaal	Persoonlijk budget levensfase	Totaal
	€	€	€
Saldo per 01-01-2019	1.138.519	26.717	1.165.236
Af: Correctie stelselwijziging	432.070	0	432.070
Gecorrigeerd saldo per 01-01-2019	706.449	26.717	733.166
			0
Dotatie	196.314	0	196.314
Onttrekking	-264.315	-26.717	-291.032
Vrijval	-8.733	0	-8.733
Saldo per 31-12-2019	629.715	0	629.715

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019**PASSIVA**

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-12-2019

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	237.097
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	392.618
hiervan > 5 jaar	208.470

Toelichting:

In 2019 heeft er een stelselwijziging met betrekking tot de onderhoudskosten, welke tot en met boekjaar 2018 via een voorziening groot onderhoud zijn verwerkt in de jaarrekening, plaatsgevonden. Met ingang van het boekjaar 2019 activeert Roessingh de onderhoudsbedragen voor materiële vaste activa door het toepassen van de componentenbenadering.

Voor een nadere toelichting op de voorzieningen wordt verwezen naar paragraaf 5.1.4.2. Voor de wijze waarop de hoogte van de de voorzieningen zijn berekend verwijzen wij u naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling. In de eindbalans 2018 heeft een reclassificatie plaatsgevonden voor een bedrag van € 187.674 van de post "Reorganisatievoorziening" naar de post "Overlopende passiva".

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Schulden aan banken	6.000.000	7.250.000
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>6.000.000</u>	<u>7.250.000</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	8.500.000	9.750.000
Af: aflossingen	1.250.000	1.250.000
Stand per 31 december	<u>7.250.000</u>	<u>8.500.000</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.250.000	1.250.000
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>6.000.000</u>	<u>7.250.000</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.250.000	1.250.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	6.000.000	7.250.000
hiervan > 5 jaar	1.400.000	2.250.000

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage langlopende schulden en de toelichting op de geconsolideerde balans. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. De reële waarde van de leningen wijkt duidelijk af: € 9,9 miljoen (2018: € 10,3 miljoen).

10. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	-6.118.994	-5.776.153
Af: Voorziening onderhanden werk	492.986	553.752
Af: ontvangen voorschotten	8.448.675	8.208.675
Totaal onderhanden werk	<u>2.822.667</u>	<u>2.986.273</u>

11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Crediteuren	1.830.015	918.298
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.250.000	1.250.000
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.461.454	1.345.851
Schulden terzake pensioenen	8.886	18.902
Nog te betalen salarissen	44.864	7.334
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	796.326	977.123
Vakantiegeld	1.140.653	1.099.957
Vakantiedagen	515.521	441.564
PLB uren	3.288.409	2.877.906
Schulden aan groepsmaatschappijen	86.859	14.522
Overlopende passiva	4.982.525	5.147.468
Totaal overige kortlopende schulden	<u>15.405.512</u>	<u>14.098.924</u>

Toelichting:

In de post "Overlopende passiva" is een bedrag van 3,5 miljoen opgenomen als zijnde schuld aan onderaannemers. Deze schuld zal door Stichting Revalidatiecentrum Roessingh betaald worden, zodra de bijbehorende omzet door zorgverzekeraars is voldaan aan Stichting Revalidatiecentrum Roessingh. In de eindbalans 2018 heeft een reclassificatie plaatsgevonden van € 187.674 van de post "reorganisatievoorziening" naar de post "Overlopende passiva".

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa**Huurverplichtingen**

Er zijn geen langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van huur en operationele leasing van onroerende zaken.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgverzekeraars op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Zie toelichting geconsolideerde balans.

Obligoverplichting

Zie toelichting geconsolideerde balans.

Erfpacht

Zie toelichting geconsolideerde balans.

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE EN MATERIELE VASTE ACTIVA

	<u>Software</u>	<u>Totaal IVA</u>
	€	€
Stand per 1 januari 2019		
- aanschafwaarde	84.218	84.218
- cumulatieve afschrijvingen	0	0
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>84.218</u>	<u>84.218</u>
Mutaties in het boekjaar		
- investeringen	93.167	93.167
- afschrijvingen	21.793	21.793
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>71.374</u>	<u>71.374</u>
Stand per 31 december 2019		
- aanschafwaarde	177.385	177.385
- cumulatieve afschrijvingen	21.793	21.793
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>155.592</u>	<u>155.592</u>
Afschrijvingspercentage	20,0%	

	<u>Bedrijfs- gebouwen en terreinen</u>	<u>Machines en installaties</u>	<u>Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting</u>	<u>Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa</u>	<u>Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde	42.435.920	1.993.540	16.358.112	178.057	273.919	61.239.548
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	32.821.214	1.320.205	14.030.767	0	242.959	48.415.145
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>9.614.706</u>	<u>673.335</u>	<u>2.327.345</u>	<u>178.057</u>	<u>30.960</u>	<u>12.824.403</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	221.991	7.781	651.999	-8.521	75.759	949.009
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.461.700	74.814	666.212	0	17.497	2.220.223
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	6.693.741	499.532	10.995.993	0	109.257	18.298.523
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	6.693.741	499.532	10.995.993	0	109.257	18.298.523
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	45.000	45.000
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	42.200	42.200
per saldo	0	0	0	0	2.800	2.800
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.239.709</u>	<u>-67.033</u>	<u>-14.213</u>	<u>-8.521</u>	<u>55.462</u>	<u>-1.274.014</u>
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	35.964.170	1.501.789	6.014.118	169.536	195.421	43.845.034
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	27.589.173	895.487	3.700.986	0	108.999	32.294.645
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>8.374.997</u>	<u>606.302</u>	<u>2.313.132</u>	<u>169.536</u>	<u>86.422</u>	<u>11.550.389</u>
Afschrijvingspercentage	0,0% - 3,33%	5,0%	20,0%	0,0%	10,0% - 20,0%	

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2019	5.878.889	670.000	300.000	6.848.889
Resultaat deelnemingen	986.890	0	0	986.890
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	-67.500	0	-67.500
Stand per 31 december 2019	<u>6.865.779</u>	<u>602.500</u>	<u>300.000</u>	<u>7.768.279</u>
Aflossingen 2020	0	-577.500	0	-577.500
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>6.865.779</u>	<u>25.000</u>	<u>300.000</u>	<u>7.190.779</u>

BIJLAGE

5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossing in 2019	Restschuld 31 december 2019	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2019	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2020	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Ned. Watersch. bank	20-okt-03	8.000.000	20 jr	Onderh. lening	4,40%	2.000.000	0	400.000	1.600.000	0	4	lineair	400.000	WfZ-garantie
Ned. Watersch. bank	1-dec-04	10.000.000	20 jr	Onderh. lening	4,04%	3.000.000	0	500.000	2.500.000	0	5	lineair	500.000	WfZ-garantie
ING Bank	24-jul-08	7.000.000	20 jr	Euroflexlening	5,10%	3.500.000	0	350.000	3.150.000	1.400.000	9	lineair	350.000	Pand
Totaal						8.500.000	0	1.250.000	7.250.000	1.400.000			1.250.000	

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	37.850.234	37.470.924
Opbrengsten passanten	455	143.629
Totaal	<u>37.850.690</u>	<u>37.614.553</u>

13. Subsidies

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg	319.406	311.151
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	1.097.383	983.248
VIPP patiënt en informatie	240.000	150.000
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	128.764	124.861
Totaal	<u>1.785.553</u>	<u>1.569.260</u>

Toelichting:

De post "Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen" betreft een beschikbaarheidsbijdrage t.b.v. de bekostiging van vervolgopleidingen tot medisch specialist. In 2018 is onder betreffende post een opbrengst van € 17.257 verantwoord als gevolg van de definitieve vaststelling over het jaar 2017, terwijl er in 2019 een opbrengst van € 147.307 is verantwoord als gevolg van de definitieve vaststelling over het jaar 2018.

14. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Opbrengsten restaurant	224.106	222.064
Overige opbrengsten	758.216	676.596
Totaal	<u>982.322</u>	<u>898.660</u>

Toelichting:

De post "Overige opbrengsten" betreft hoofdzakelijk de opbrengsten van re-integratietrajecten welke niet gefinancierd worden door de zorgverzekeringswet.

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Lonen en salarissen	25.094.228	24.627.730
Lonen en salarissen doorbelast aan derden	-1.882.285	-1.698.972
Sociale lasten	3.694.378	3.287.833
Pensioenpremies	2.053.784	1.985.066
Andere personeelskosten:		
Overige personeelskosten	1.135.901	1.331.007
Subtotaal	30.096.005	29.532.664
Personeel niet in loondienst	734.402	578.949
Totaal personeelskosten	30.830.407	30.111.613
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Personeel alg. en adm. Functies	100	98
Personeel hotelfuncties	31	31
Personeel patiëntgebonden functies	302	309
Personeel terrein en gebouwgebonden functies	6	6
	439	444
Personeel doorbelast aan derden	-9	-9
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	431	435

Toelichting:

In het jaar 2018 heeft er een reclassificatie plaatsgevonden van € 66.289 van de post "Algemene kosten" naar de post "Overige personeelskosten".

16. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.242.016	2.260.733
Totaal afschrijvingen	2.242.016	2.260.733

Toelichting:

Voor een specificatie van de afschrijvingskosten wordt verwezen naar de bijlage 5.1.14

17. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	489.698	430.744
Algemene kosten	3.377.309	3.473.749
BTW suppletie	0	-200.746
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.156.286	2.995.738
Onderhoud en energiekosten	904.425	1.083.151
Huur en leasing	95.854	113.563
Totaal overige bedrijfskosten	8.023.572	7.896.199

Toelichting:

In het jaar 2018 heeft er een reclassificatie plaatsgevonden van € 66.289 van de post "Algemene kosten" naar de post "Overige personeelskosten".

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

18. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Rentebaten	37.874	44.948
Boekwinst verkoop vaste activa	9.764	13.165
Subtotaal financiële baten	<u>47.638</u>	<u>58.113</u>
Rentelasten	-427.938	-493.689
Subtotaal financiële lasten	<u>-427.938</u>	<u>-493.689</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-380.300</u></u>	<u><u>-435.575</u></u>

19. Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Roessingh Beheer B.V.	986.890	1.746.737
Resultaat deelnemingen	<u>986.890</u>	<u>1.746.737</u>

20. Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Revalidatiecentrum Roessingh heeft de jaarrekening 2019 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 1 mei 2020.

De raad van toezicht van de Stichting Revalidatiecentrum Roessingh heeft de jaarrekening 2019 goedgekeurd in de vergadering van 1 mei 2020.

21. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

22. Gebeurtenissen na balansdatum

De gebeurtenissen na balansdatum zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde resultatenrekening.

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Enschede, 1 mei 2020

Dr. R.W.L. Spanjers

Drs. C.M. van Gestel

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Niet van toepassing.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Revalidatiecentrum Roessingh heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant